

Stichting HCW
Jongemastraat 2
8701 JD BOLSWARD

Jaarverslaggeving 2023

Inhoudsopgave

	Pagina
1. BESTUURSVERSLAG	
1.1 Jaarverslag	2
2. JAARREKENING	
2.1 Balans per 31 december 2023	15
2.2 Staat van baten en lasten over 2023	17
2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
2.4 Toelichting op de balans	21
2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten	25
2.6 Overige toelichtingen	30
3. OVERIGE GEGEVENS	
3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

1. BESTUURSVERSLAG

Jaarverslag 2023

Stichting Historisch Centrum Westergo 2023

Museum De Tijd

Onderdeel van Cultuur Historisch Centrum De Tijd

Op weg naar een duurzame toekomst.

Verslag van de directie

2023 Een korte terugblik

Museum De Tiid beleefde in 2023 opnieuw een bijzonder jaar. Een jaar waarin we als organisatie een sterk fundament hebben gelegd voor een duurzame toekomst van het museum en onze partners in Cultuur Historisch Centrum De Tiid. Verder stond dit jaar het versterken van de exploitatie centraal, net als het vergroten van de inkomsten en de ontwikkeling van ons inhoudelijk profiel.

Na een slechte start in de jaren 2021 en 2022 vanwege tegenvallende bezoekersaantallen en inkomsten uit zaalverhuur en de scheve verhouding tussen de huur voor het gebouw en de subsidie inkomsten, ontpopte 2023 zich tot een jaar vol hoogtepunten en verrassingen. Nooit eerder presenteerde Museum De Tiid zoveel tentoonstellingen in één jaar – in totaal vijf stuks – en behaalde in de Open Museummaand in november een maandrecord met meer dan 1700 bezoekers. De tentoonstelling *100 jaar Mythe Maison d'Artiste, Renaissance van Moderne architectuur* vormde een hoogtepunt voor het museum.

Verheugend is dat het museum, ondanks financiële tegenslagen in voorgaande jaren 2021 – 2022 als gevolg van de coronasluiting, tegenvallende bezoekersaantallen, de scheve verhouding van inkomsten en uitgaven en de algemene prijsstijgingen, het jaar 2023 toch kon afsluiten met een positief exploitatieresultaat. Dit is vooral te danken aan het versterken van de bedrijfsvoering voor trouwerijen en zaalverhuur en de daaruit voortvloeiende eigen inkomsten. Samen met de maatregelen uit het raadsbesluit, genomen door de gemeenteraad op 20 juli 2023, legt dit een stevig fundament voor een duurzame exploitatie voor de komende jaren. Het feit dat we ook 2023 afsluiten met tegenvallende betalende bezoekersaantallen en de algehele (huur) prijs en loonstijgingen de komende jaren is wel een punt van zorg.

Op verschillende fronten kon het museum dit jaar belangrijke mijlpalen noteren. Zo beleefden we een primeur door de binnenstad als decor voor onze zomertentoonstelling te gebruiken met het plaatsen van een enorme maquette. Ook werden er duurzame verbindingen gelegd met onze inhoudelijke partners in De Tiid voor onze gezamenlijke inhoudelijke programmering en activiteiten. Op 16 juni fungeerde De Tiid als locatie voor een eerste congres over samenwerking tussen musea en bibliotheken in Nederland, georganiseerd door Bibliotheekblad, Bibliotheken Mar & Fean en Museum De Tiid. Hiermee werd Cultuur Historisch Centrum De Tiid als multifunctionele erfgoedlocatie verder op de kaart gezet. De bekendheid van zowel het museum als De Tiid als geheel nam toe en de waardering van de bezoekers steeg. Al met al was 2023 voor Museum De Tiid een succesvol jaar.

Programma museaal

Met maar liefst vijf tentoonstellingen presenteerde Museum De Tiid in 2023 een rijk en gevarieerd programma met een mix van kunst, cultuur en geschiedenis, dat zich uitstrekte van het begin van de vorige eeuw tot heden ten dage. Verder werd het inhoudelijke verhaal in de vaste presentatie van het historisch stadhuis uitgebreid. Naast de inhoudelijke ontwikkeling van het museum is samen met het gemeentearchief Súdwest-Fryslân een gemeenschappelijk programmering gerealiseerd voor collectiepresentaties in zowel het museum als de archiefruimte in De Tiid.

Tentoonstellingen

9 juli t/m 8 oktober 2023 | 100 jaar Mythe Maison d'Artiste, Renaissance van Moderne architectuur'

Met de zomertentoonstelling *100 jaar Mythe Maison d'Artiste, Renaissance van het Modernisme*, over het mythisch geworden architectonische ontwerp van Theo van Doesburg en Cor van Eesteren uit 1923 heeft het museum een tentoonstelling van nationale allure naar Zuidwest-Friesland gehaald. De presentatie in Bolsward was onderdeel van een breder tentoonstellingsproject dat in 2023 door het land reisde en achtereenvolgens werd uitgevoerd in Huis Doorn (Doorn), het Kunstmuseum (Den Haag), Museum de Tiid (Bolsward), het Van Eesteren Museum (Amsterdam), de Lochal (Tilburg) en Het Nieuwe Instituut (Rotterdam).

In Museum De Tiid was er speciale aandacht voor hoe de 'mythe' van Van Doesburg en Van Eesteren een inspiratiebron vormt voor hedendaagse Friese architecten. Onder supervisie van de Rijksbouwmeester Francesco Veenstra en gastcurator Mick Eekhout werd een selectie van 32 Friese gebouwen getoond.

Naast de tentoonstelling kon het publiek een bezoek brengen aan de internationaal beroemde stadhuistoren met voor die tijd een zeer 'gewaagde' zeventiende-eeuwse torenconstructie. Voor de restauratie van de toren in 2019 – 2021 zijn moderne bouwmaterialen en constructiemethodes toegepast die de bouw van de 'mythe' van Van Doesburg en Van Eesteren na 100 jaar ook mogelijk maakt. Tijdens de tentoonstelling zijn er meerdere torenopenstellingen geweest.

12 december 2023 t/m 1 sep 2024 | Inspirerend wonen op syn Frysk

Met de tentoonstelling *Inspirerend wonen op syn Frysk* geeft het museum Friese architecten een podium door 54 bijzondere woonomgevingen in Fryslân in de schijnwerpers te zetten. In Fryslân wordt op grote schaal aan verrassende en vernieuwende projecten gewerkt, maar het overgrote deel hiervan is niet bekend bij het grote publiek. Toch mag Friese architectuur absoluut gezien worden. Een oproep aan Friese architecten om drie van hun meest inspirerende woningbouwprojecten in te sturen heeft een selectie van 54 ontwerpen opgeleverd waarmee de tentoonstelling *Inspirerend wonen op syn Frysk* is samengesteld. Deze roept verwondering op en nodigt uit om samen met andere bezoekers in gesprek te gaan over de verschillende vormen van architectuur en de ruimtelijke omgeving.

De tentoonstelling is verdeeld in drie onderdelen; landelijk, stedelijk en vrij wonen en laat een mooie mix zien van de verschillende manieren waarop men in Fryslân woont en leeft. Vrijstaand en geschakeld, gestapeld of in rijen, op het platteland en in de stad; de verscheidenheid is groot. De grote foto's van ieder project springen direct in het oog. Daarnaast is bij ieder onderdeel een bladerboek in te zien, met uitleg over hoe de bouwprojecten tot stand gekomen zijn en waar in Fryslân de woonobjecten zich bevinden. *Inspirerend wonen op syn Frysk* is de eerste in een reeks tentoonstellingen waarin steeds een ander thema in de Friese architectuur centraal staat.

Mienskip programmering

Belangrijk onderdeel van de museale programmering zijn makers en kunstenaars vanuit de lokale gemeenschap van het museum. Met drie tentoonstellingen bood Museum De Tiid in 2023 de lokale maker(s) een platform voor breed publiek. Daarnaast werd in samenwerking met de Bibliotheek het lokale theaterinitiatief *Helden van Bolsward* gefaciliteerd en werd het atrium met groot succes als podium voor het sluitstuk van de theatershow gebruikt.

In samenwerking met leerlingen van het Marne College uit Bolsward werd het educatieve project *de Kunst van het Tentoonstellen* gerealiseerd. Een eindexamententoonstelling in de Mienskipzaal van Museum De Tiid, waarin 42 werken van verschillende studenten te zien waren. In de zomer en het najaar was de Mienskipzaal een podium voor lokale makers. De tentoonstelling van Hans ter Wierike, *Emotie in vorm* gaf inzicht in de emotionele belevingswereld en liet het gevarieerde oeuvre van de kunstenaar zien. Aansluitend stond met een explosie van kleur het werk van lokaal kunstenaar Salvador Sanchez-Infante centraal in zijn overzichtstentoonstelling *Expresión de color*.

Publicaties, lezingen, activiteiten en congres

Vrijdagavond verhalenavond

- 27 – 01 – 2023 lezing Bauke Jousma
- 17 – 03 – 2023 lezing Alice Booij | Jack de Vries
- 14 – 04 – 2023 Lezing Van Oergraan tot Mennobrood
- 21 – 04 – 2023 Lezing Archief RK Friesland | Piet Postma
- 12 – 05 – 2023 Lezing Johanneke Liemburg
- 02 – 06 – 2023 Lezing Arjen Dijkstra (directeur Tresoar)
- 30 – 06 – 2023 Lezing Andre Buwalda over Frederik Philpse
- 28 – 07 – 2023 Mini symposia Anneke Lootsma | See fan romte - Opruimcoaching
- 17 – 11 – 2023 Lezing Johan de Haan
- 24 – 11 – 2023 Lezing Hans Koppen | Om de Meer - Mens, Cultuur en landschap
- 01 – 12 – 2023 Lezing Patrick Jansen | Lego Stadhuis Bolsward

WOII weken

- 02 – 05 – 2023 Lezing / stadswandeling Bolsward in WOII Willem Haanstra
- 03 – 05 – 2023 Lezing / stadswandeling Bolsward in WOII Willem Haanstra
- 03 – 05 – 2023 Lezing Oorlogsevacuées Weesp Anton v/d Weide
- 05 – 05 – 2023 Lezing Oorlogsevacuées Weesp Anton v/d Weide
- 05 – 05 – 2023 Vrijheidslezing Verhaal WOII-Heden | Trienke Friso

Congres Bibliotheken & Musea

- 16 – 06 – 2023 Congres Bibliotheken en Musea, samenwerking loont!

Titus Brandsma gedenkdag

- 27 – 07 – 2023 Titus Brandsmalezing | Gerrit De Haan

Publicaties

- 100 jaar Mythe Maison d'Artiste, Renaissance van Moderne architectuur'
- Emotie in vorm, Hans te Wierike
- Inspirerend wonen op syn Frysk

Publieksbereik en waardering

In 2023 steeg het aantal betalende bezoekers licht en de waardering voor het museum is verder toegenomen. Toch is er reden voor zorg; de zichtbaarheid van het museum in het gebouw alsook op de website laat te wensen over. De slechte vindbaarheid voor het publiek die hier uit voortvloeit draagt niet bij aan de profilering van het museum. De knelpunten zijn in samenwerking met de gemeente Súdwest-Fryslân in kaart gebracht en omgezet in een plan van aanpak dat vanaf medio 2024 zal worden uitgevoerd. De zichtbaarheid van het museum zal sterk verbeterd moeten worden om de komende jaren onze doelstellingen te morgen behalen.

Samenwerking

In 2023 hebben de (mede)gebruikers en het museum afspraken gemaakt en deze vastgelegd in een gebruikersovereenkomst. Hierin zijn afspraken gemaakt over het gemeenschappelijk gebruik van het complex, gedrag en omgangsregels, toegang tot het complex, hoe partijen elkaar ondersteunen in gemeenschappelijk veiligheidsbeleid bij calamiteiten, inzet van personeel, programma's en activiteiten die in het complex plaatsvinden en overlegstructuur. Deze afspraken vormen de basis voor toekomstige samenwerkingen. Daarnaast is op bestuurlijk niveau een vaste overlegstructuur gerealiseerd waarmee de gemeenschappelijke programmalijnen voor de toekomst worden geborgd.

De reeds bestaande samenwerkingen werden in 2023 verder uitgebouwd en vormgegeven. Museum De Tiid speelt in 2023 een verbindende rol in de verdere ontwikkeling van de vaste samenwerking tussen de negen musea in de gemeente Súdwest-Fryslân. Tevens speelt het museum een prominente rol in de ontwikkeling van merkpositionering van Bolsward. Dit in samenwerking met de werkgroep toerisme, bestaande uit afgevaardigden uit het bedrijfsleven en VOB Bolsward.

Huisvesting

Het museumgedeelte in Cultuur Historisch Centrum De Tiid is onderverdeeld over het nieuwe en het historisch stadhuiscomplex van Bolsward. Na de oplevering in 2021 zijn een aantal gebreken geconstateerd rondom de toegankelijkheid van het museum. Ook de collectieveiligheid van de vaste presentatie, het museumklimaat in het historisch stadhuiscomplex en de zichtbaarheid van het museum in het gebouw is een punt van zorg. Met steun van de gemeente Súdwest-Fryslân is er een aanpassingsplan ontwikkeld voor nog enkele bouwkundige aanpassingen in het museumgedeelte in De Tiid en de polyvalente ruimte(s). Eind 2023 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de realisatie hiervan in 2024.

Door het raadsbesluit (20 juli 2023) zijn de jaarlijkse afschrijvingslasten van de keuken en bar in het horecagedeelte uit de huurovereenkomst met Stichting HCW geschrapt. Samen met de gemeente en de horeca uitbater is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Op basis daarvan zullen gemeente en museum afspraken maken over de financiering van het onderhoud van de keuken. Verder zijn er intensieve gesprekken gevoerd voor het samenstellen van een gebruikersovereenkomst tussen de (mede)gebruikers en de afdelingen facilitair & vastgoed in het complex. Op 12 december 2023 is er een vastgestelde gebruikersovereenkomst gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over het gebruik van het complex, gedragsregels, veiligheid en calamiteiten, toegankelijk en veiligheid en gemeenschappelijk ruimtegebruik.

ICT

Het museum heeft in het afgelopen jaar de functionaliteit van het kassasysteem en het kaartverkoopsysteem uitgebreid met de mogelijkheid om vooraf een museumbezoek via de website te reserveren en zo nodig te betalen. Met de per e-mail ontvangen tickets kan het museum op de geplande datum worden bezocht.

De publiekswaite www.detiid.nl en het collectieregistratiesysteem worden gedeeld met het gemeentearchief Súdwest-Fryslân en zijn ondergebracht bij Memorix. Vanwege aanscherping van privacyregelgeving bij de gemeente Súdwest-Fryslân zal de publiekswaite vanaf 2024 worden gescheiden van de collectiewaite en worden ondergebracht bij het museum.

Organisatie

De organisatie bestond in 2023 uit een Directeur-Bestuurder 1fte (40uur), Coördinator Publiekszaken & Hospitality 1fte (36 uur) en twee medewerkers Publiekszaken (32uur & 4uur). Het vaste team Publiekszaken wordt verder ondersteund door 12 actieve vrijwilligers. Sinds de zomer van 2023 wordt de organisatie tijdelijk ondersteund voor 24 uur op het gebied van marketing en communicatie. Door middel van een tijdelijke dienstverleningsovereenkomst re-integreert een medewerker vanuit de organisatie Bibliotheken Mar & Fean en ondersteunt het museum in het verder versterken van het communicatieprofiel.

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 20 juli besloten formatie beschikbaar te stellen voor het aantrekken van een huismeester – een functionaris in dienst van de gemeente – voor het gehele gebouwencomplex en het structureel beschikbaar stellen van een budget voor het aantrekken van een medewerker servicebalie ten dienste van alle (mede)gebruikers van het complex. Verwachting is dat deze maatregelen vanaf voorjaar 2024 kan worden uitgevoerd.

Vrijwilligers

Museum De Tiid is trots op de grote groep vrijwilligers die onder andere actief is in de museumwinkel en het VVV-informatiepunt, als gastvrouw / -heer bezoekers wegwijs maakt in het museum en het gebouw of ondersteuning biedt bij het collectiebeheer, educatie rondleidingen en het onderhoud van relatiebestanden. Het museum faciliteert en ondersteunt een vaste groep vrijwilligers voor het verzorgen van rondvaarten door de grachten van Bolsward in het zomerseizoen.

Medezeggenschap

Voor de jonge stichting is het ook noodzakelijk de medezeggenschap goed te organiseren. Hiermee wordt rekening gehouden met de uitbreiding van het personeelsbestand vanaf 2024. Vanaf eind 2023 wordt er gewerkt met een vaste personeelsvergadering. Onderwerpen in de personeelsvergadering worden vooraf met het kleine team van medewerkers en vrijwilligers vanuit de organisatie, inhoudelijk voorbereid en uitgewerkt. In 2023 zijn in de personeelsvergadering de volgende onderwerpen behandeld: financiële positie van het museum, beleidsplannen voor de periode 2024 – 2025, diversiteit en inclusie, scholing, samenwerking met partners in het gebouw, tweede fase van de museuminrichting, aanpassingen organisatiestructuur, gedragscode, klachtenregeling ongewenste omgangsvormen en loonontwikkelingen.

Profiel / missie visie

Museum De Tiid, geopend op 7 september 2021, is een nieuw museum in Nederland. Het museum is gehuisvest in een van de mooiste stadhuizen van Nederland. Na de verbouwing, restauratie en nieuwbouw in 2021 ontstond een multifunctioneel centrum waar we samen met onze partners één cultuurhuis voor Súdwest-Fryslân vormen. Met een eigen auditorium, museumwinkel, zaalverhuur, trouwlocatie, VVV-informatiepunt en museumhoreca biedt Museum De Tiid een culturele totaalbeleving aan de bezoeker. Het is een ondernemend, eigentijds, kunst en cultuurhistorisch museum dat zich steeds sterker verankerd in de stad en regio.

Ondanks beperkte middelen en een kleine collectie heeft het museum, met zijn ambitieuze museale programmering, de afgelopen jaren verder aan lokale en regionale betekenis verworven en trekt het in toenemende mate regionaal publiek en media aandacht. Museum De Tiid beheert, behoudt en presenteert een kleine maar gevarieerde collectie, die op onderdelen zoals het stadhuis van Bolsward van nationaal belang is, maar in alle gevallen nauw verbonden is met de gemeente Súdwest-Fryslân en de regio. Zwaartepunt in de collectie vormen de 1100 objecten tellende Titus Brandsma collectie, zeventiende en achttiende eeuwse regionaal Fries zilversmeedwerk en stadsgeschiedenis van Bolsward en omgeving.

Met de vaste presentatie, het historisch stadhuis, de tijdelijke tentoonstellingen en de overige activiteiten trekt het museum een breed publiek uit de stad en regio. Het museum organiseert een breed scala aan publieksactiviteiten en een klein aantal educatieve activiteiten in samenwerking met gemeentearchief Súdwest-Fryslân en Bibliotheken Mar & Fean, waarmee zowel het primair als het voortgezet onderwijs in Bolsward worden bediend.

Visie

Museum De Tiid heeft als voornaamste kerntaak het verzamelen van objecten en deze te beheren, te behouden, te ontsluiten en te presenteren en daarbij kennis & informatie over de collectie te vergaren en te delen. Deze kerntaak vormt het fundament van onze bedrijfsvoering en is de taak die de basis van ons bestaan vormt. Die taak zal altijd blijven bestaan. Hoe traditioneel deze taak in de huidige samenleving ook moge zijn, musea zijn instellingen die ook onderhevig zijn aan de huidige tijdsgeest en niet immuun voor maatschappelijke veranderingen. Daarom moeten wij als publieke instelling met onze tijd meegaan en ruimte scheppen voor nieuwe bezoekersgroepen en nieuwe maatschappelijke narratieven. Zeker in ons huidige tijdsgewricht zijn musea bakens van culturele en sociale ontwikkeling.

Onze huidige tijd zit vol complexe uitdagingen, onzekerheden en bedreigingen voor de toekomst. Maar de toekomst zit ook vol positieve kansen en uitdagingen die kunnen bijdragen aan een duurzame toekomst. De complexiteit en diversiteit van onze samenleving is sterk toegenomen, inkomensongelijkheid en polarisatie is enorm gegroeid. Ook in Fryslân zijn de tegenstellingen steeds verder verscherpt en is het maatschappelijk debat soms verhit. Juist in deze huidige woelige tijd kunnen musea een bescheiden rol vervullen en van toegevoegde waarde zijn voor de hedendaagse samenleving.

Het museum biedt een veilige, collectieve plek waar ruimte is voor kennismaking met en ontmoeting van het andere. Waar ruimte is voor schoonheid en nuance, voor verbinding, verrassing, verwondering, verrijking en inspiratie. Museum De Tiid wil een erfgoedplatform voor Súdwest-Fryslân zijn waar je leert hoe je beter met je omgeving en de wereld om kunt gaan.

Missie

Museum De Tiid is een eigentijds museum dat een breed en divers publiek verbindt met de bijzondere kunst, cultuur en geschiedenis van Súdwest-Fryslân (de Súdwesthoeke) en een verbinding legt tussen heden, verleden en de toekomst. Door middel van een artistieke, inclusieve en vooruitstrevende museale programmering zijn wij een museum van deze tijd.

Bij het vervullen van de missie laten we ons leiden door vijf kernwaarden:

- Avontuur:** We staan open in de wereld en zijn nieuwsgierig naar inzichten, kennis, achtergronden en motieven.
- Betrokken:** We zijn betrokken bij onze omgeving, bij ons werk en bij elkaar.
- Authentiek:** We zijn gastvrij en willen dat iedereen zich welkom en gezien voelt in het museum.
- Professioneel:** Op alle terreinen werken we volgens de hoogste professionele standaarden.
- Deskundig:** We zijn ambitieus en stellen hoge doelen die ons inspireren en duurzame energie geven.

Raad van toezicht

Sinds de oprichting op van de organisatie op 5 december 2019 hanteert Museum De Tiid / Stichting Historisch Centrum Westergo het Raad van Toezicht-model. Dat betekent dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid in handen ligt van de directie, waarop toezicht wordt gehouden door een onafhankelijk Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft daarbij een driedelige taak. De Raad houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in de Stichting en staat de directie met advies terzijde. In de derde plaats vervult de Raad de rol van werkgever voor de directeur-bestuurder. De directeur zet de strategische lijnen en heeft de dagelijkse leiding van het museum. Belangrijke besluiten, zoals over strategie, begroting, jaarrekening en financiering worden besproken met, en ter goedkeuring voorgelegd aan, de Raad van Toezicht.

Museum De Tiid / Stichting Historisch Centrum Westergo onderschrijft de Governance Code Cultuur en past deze toe. De samenstelling, de verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de onderlinge verhouding tussen de Raad van Toezicht en de directie zijn vastgelegd in de statuten van Museum De Tiid / Stichting Historisch Centrum Westergo. De statuten van de stichting zijn in 2019 tijdens de oprichting in lijn gebracht met de vernieuwde Governance Code Cultuur.

2023

Ook voor de Raad van Toezicht was 2023 een buitengewoon jaar. De zorg voor het voortbestaan van het museum, een duurzame exploitatie, de scheve verhouding tussen inkomsten van de vaste kosten zoals de huur en servicekosten voor de huisvesting en algehele prijsstijgingen noopte tot extra aandacht voor de bedrijfsvoering.

De Raad van Toezicht zag erop toe dat, ondanks de investeringen enerzijds en de stijgende exploitatielasten anderzijds, de liquiditeitspositie van het museum niet in gevaar kwam. De Raad was verheugd te constateren dat Museum De Tiid als enige museum in Noord Nederland erin slaagde de *100 jaar Maison D'artiste* te kunnen presenteren en dat er zoveel belangstelling was.

De Raad van Toezicht van Museum De Tiid / Stichting Historisch Centrum Westergo heeft afgelopen jaar zesmaal regulier vergaderd. Daarnaast kwam de Raad driemaal extra bijeen tijdens bestuurlijk overleg met de Gemeente Súdwest-Fryslân over het voortbestaan van het museum. De jaarrekening over 2022 is besproken en vastgesteld in aanwezigheid van onze accountant Jan Jellema van Bentacera Accountants. De jaarrekening, de begroting en het jaarplan zijn behandeld en vastgesteld. Ook de voortgang en rapportages van de directie zijn stelselmatig besproken.

Leden van de Raad van Toezicht

Voorzitter: Magda Berndsen
Penningmeester: Andre Buwalda
Bestuurslid: Liesbeth Vos

Jaarrekening

Boekjaar 2022 werd afgesloten met een tekort van € 133.243 en de voortuitzichten voor 2023 zagen er zonder extra structurele financiële impuls somber uit. Door structureel de uitgaven aan programmering en bedrijfsvoering te versoberen en investeringen uit te stellen kon de basis bedrijfsvoering doorgang blijven vinden.

Voor 2023 is door de gemeente Súdwest-Fryslân een geïndexeerde exploitatiesubsidie van € 294.000 toegekend. Deze subsidie is niet toereikend genoeg om samen met inkomsten uit zaalverhuur, trouwen en kaartverkoop een rendabele museumexploitatie te genereren. Hierdoor is het bestuur van Stichting HCW met de gemeente overeengekomen een aantal ondersteunende maatregelen te nemen. Na intensief bestuurlijk overleg heeft wethouder van cultuur Petra van den Akker de gemeenteraad een duurzaam maatregelenpakket voorgelegd.

De maatregelen zijn besproken in het college op 12 juni 2023. In die vergadering besloot het college om de verschuldigde huur en servicekosten over het jaar 2022 als oninbaar te beschouwen en Stichting HCW daarmee kwijt te schelden. Verder heeft dit geleid tot een aantal voorstellen aan de gemeenteraad met als doel om over meerdere jaren tot een gezonde(re) exploitatie te komen.

De gemeenteraad heeft op 20 juli 2023 een aantal besluiten genomen die de bedrijfsvoering van Stichting HCW direct en indirect raken:

- 1 het structureel beschikbaar stellen van een bedrag van € 65.000 voor een gemeenschappelijke huismeester. Een functionaris die in dienst van de gemeente aangesteld wordt en ten dienste staat van alle gebruikers in De Tiid.
- 2 het structureel beschikbaar stellen van een bedrag van € 50.000 voor medewerker(s) servicebalie. Het betreft het aandeel van de gemeente als (mede)gebruiker van het complex in het gastheerschap.
- 3 Het niet meer in rekening brengen van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de keuken van € 13.200.
- 4 Het structureel beschikbaar stellen van € 85.000, voor de instandhouding en het uitdragen van een bijzonder deel cultureel erfgoed door Stichting HCW. Met dit bedrag wordt een deel van de marktconforme huurprijs gecompenseerd.
- 5 Het structureel beschikbaar stellen van € 4000,- voor de activiteiten die door het gemeentearchief worden georganiseerd in een van de ruimtes die het museum verhuurd.
- 6 Het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag van € 75.000,- voor de inhuur van menskracht om daarmee de bedrijfsvoering van Stichting HCW op een adequate manier in te richten en te borgen, en om externe fondsen te werven voor het investeringsprogramma.

De maatregelen genomen door de raad en het collegebesluit rondom kwijtschelding van de huur en servicekosten over boekjaar 2022 heeft het perspectief op een duurzame exploitatie verder vergroot. De afschrijvingskosten van de keuken zijn per 1 augustus 2023 als opslag aan de horeca uitbater doorbelast en die opbrengsten hebben direct bijgedragen aan een grotere inkomstenbron voor Stichting HCW. De bedragen onder maatregelen 5 & 6 worden in de vorm van een subsidie toegekend en vallen onder een subsidiebesluit welke eind 2023 is opgesteld.

Gedurende het boekjaar 2022 is het btw-bedrag voor de huur en servicekosten opgegeven in de btw-aangifte. Door het collegebesluit van 12 juni 2023 zal dit btw-bedrag worden teruggevorderd door de Belastingdienst. Deze verrekening zal plaatsvinden in het 1^e kwartaal van boekjaar 2024.

Het jaar 2023 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 200.617, voor de onttrekkingen vanuit en toevoegingen aan bestemmingsreserves en -fondsen. In de begroting 2023 werd rekening gehouden met een kleine positieve uitkomst van ca. € 9.000.

Het gerealiseerde resultaat wordt als volgt bestemd:

- Toevoeging ad € 75.000 aan een bestemmingsfonds voor de nog in te huren menskracht voor het inrichten en borgen van een adequate manier van bedrijfsvoering en voor het werven van fondsen voor het investeringsprogramma.

Na de mutaties van de diverse bestemmingsreserves en -fondsen resteert een positief eindresultaat van €125.617 dat wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve van het museum. De continuïteitsreservebedraagt met deze dotatie in totaal €38. Hiermee wordt beperkt voldaan aan de noodzakelijke versterking van het eigen vermogen van het museum, teneinde een grotere buffer te hebben voor onverhoopte tegenvallers in de fondsenwerving, onvoorzienbare kostenstijgingen in de energiekosten en de rest van de bedrijfsvoering. Verder dragen positieve resultaten bij aan de gewenste versterking van de liquiditeitspositie van het museum.

Bezoldiging bestuurder en toezichthouders

De directeur-bestuurder ontvangt een salaris op basis van schaal 12 van de Museum CAO (bruto € 62.875 in 2023) en neemt deel aan het Pensioenfonds van Nationale Nederlanden conform de premieberekenningswijze op basis van de standaardpremies en de sectorclassificatie. De voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht ontvangen in 2023 geen vergoeding voor hun werkzaamheden maar kunnen gemaakte reiskosten declareren. Er zijn in 2023 geen ontslagvergoedingen uitbetaald.

ANBI

Museum De Tiid / Stichting Historisch Centrum Westergo wordt sinds 1 december 2020 als een algemeen nut beogende instelling (ANBI) en ook als culturele ANBI aangemerkt. Het RSIN-nummer is 8611.76.169.

Vooruitblik 2024

Vooruitkijkend op 2024 zal de prioriteit komen te liggen op het verder verduurzamen van de lange termijn exploitatie en het vergoten van de inkomstenstromen vanuit kaartverkoop, zaalverhuur, museumwinkel, trouwen, arrangementen en horecaopbrengsten. Daarnaast zal Stichting HCW in samenwerking met de partners in Cultuur Historisch Centrum De Tiid en de gemeente Súdwest-Fryslân uitwerking geven aan de maatregelen uit het gemeenteraadsbesluit van 20 juli 2023. Hierdoor wordt een sterk fundament gelegd voor duurzame toekomst voor zowel het museum als de overige partners in De Tiid.

2024 zal inhoudelijk in het teken staan van het verder uitbouwen van het object gedragen narratieve van de vaste presentaties: het verhaal van Súdwest-Fryslân, de historische regio de Súdwesthoeke, Bolsward en het historisch stadhuiscomplex. Daarnaast faciliteren wij de verhalen vanuit de Mienskip met tentoonstellingen met lokale kunstenaars in de zomer en najaar van 2024. Het hoogtepunt voor de zomer is de tentoonstelling van Mienskip kunstenaar Evert Hesseling. Daarnaast werken we intensief samen met het gemeentearchief Súdwest-Fryslân met het realiseren van meerdere (tijdelijke) collectiepresentaties in het museum en de voor publiek vrij toegankelijke delen in het complex.

Beegroting 2024

Stichting Historisch Centrum Westerge (HCW) Begroting 2024 Museum De Tijd		Bedrijfsstaak			
Exploitatiebegroting 2024		Publiekstaak			
Lasten personeel		Collectie			
Beheerslasten				Toelichting	% v/d totale begroting
Personeelkosten			2,8% 2024		
Personeel St.HCW	Directeur/bestuurder (pers.nr..3)	1fte	€ 64.634,58	Schaal12 trede 4	
Personeel St.HCW	Hospitality Coordinator (pers.nr..5)	0,88 fte	€ 36.360,25	Schaal8 trede 1	
Personeel St.HCW	Publiekmedewerker001 (pers.nr..2)	0,82 fte	€ 38.604,24	Schaal7 trede 6	
Personeel St.HCW	Publiekmedewerker002	4/pw	€ 1.120,00	detachering	
		Subtotaal	€ 140.719,07		24,06%
Personeel St.HCW	Communicatie & Educatie *	0,88 fte	€ 33.069,46	* Schaal7 trede 1 bijzinge bibliotheek M & F	
Personeel St.HCW	Programma akerM ienskip / Frysk *	0,44 fte	€ 17.684,97	* Schaal8 trede 1 bijzinge uit GJH-fonds	
CHC De Tijd	Publiekmedewerker003	0,7 fte	pm .	Gemeente SW F	
CHC De Tijd	Publiekmedewerker004	0,25 fte	pm .	Bibliotheek M ark Fear	
CHC De Tijd	Huismeester	1fte	pm .	Gemeente SW F	
		Subtotaal	€ 50.754,43		8,92%
	Socialelasten		€ 38.709,40	0,2075	
	Pensioenregeling St.HCW		€ 12.405,66	0,0665	
	Vrijwilligers	10	€ 7.200,00	o b v. €4,50 p/h	
	Reiskosten		€ 6.000,00		
		Subtotaal	€ 64.315,06		
		Subtotaal	€ 255.788,56		44,28%
	Loonk.subsidie publiekmed.001		€ -9.501,00		
Totaalpersoneel		Totaal	€ 246.287,39		42,61%
Lasten Museum					
Marketing & Communicatie					
Website www.detijd.nl	gedeeltemetGemeentearchiefSW F		€ 6.250,80		
Domain detijd.nl	gedeeltemetGemeentearchiefSW F		€ 1.123,00		
Ticketing	via Waterland van Friesland		€ 750,00		
Advertentie / fysiek / digitaal			€ 5.500,00		
Representatiekosten			€ 3.200,00		
Adobe pakket	via gemeente SW F		€ 876,20		
		subtotaal	€ 17.700,00		3,11%
Collectiebeheer					
collectieverzekering	Van spijker tot spijkerverzekering		€ 2.400,00		
Materialen			€ 1.250,00		
		subtotaal	€ 3.650,00		0,64%
Tentoonstellingen (vast)					
Vaste presentatie (klein onderhoud)	collectieonderhoud		€ 11.250,00		
Digitale ontlasting (filmes)			€ 11.362,80		
Afschrijving			€ 3.000,00		
		subtotaal	€ 25.612,80		2,74%
Museale programmering en projecten					
Tijdelijke tentoonstellingen	M ienskip programmering		€ 32.500,00		
Educatieve projecten			€ 21.250,00		
		subtotaal	€ 53.750,00		7,68%
Huisvesting					
Kassasysteem / aansluiting poortje			€ 1.250,00		
Kantoor	Via gemeente SW F		€ 7.500,00		
		subtotaal	€ 8.750,00		1,53%
Verzekeringen					
adm ./verzekering /bestuur			€ 8.040,00		
		subtotaal	€ 8.040,00		1,41%
Bestuurkosten					
accountant/verklaring 2023			€ 9.800,00		
accountant			€ 8.160,00		
		subtotaal	€ 17.960,00		3,15%
		Totaal	€ 135.462,80		20,29%
Totaal museum exploitatie			€ 381.750,19		62,91%
HuurCHC De Tijd	huurHCW (79,2m2)		€ 117.404,88		20,63%
	servicekosten		€ 80.420,40		14,13%
	kosten keuken		€ 13.200,00		2,31%
		subtotaal	€ 211.025,28		37,09%
Totaal inclusief huisvesting		totaal	€ 592.775,47		100,00%
Totaal exploitatie Museum De Tijd			€ 592.775,47		100,00%
Inkomsten					
Structureel					
Subsidie gemeente SW F			€ 312.117,00	vanaf 2025 4 jaarlijks	49,91%
Bijzinge Historisch SW F			€ 91.290,00		14,93%
Subsidie Provincie Fryslân Frisese taal			€ 7.500,00		1,31%
Bijzinge Bibliotheek M & F Marom			€ 28.000,00		
Bijzinge programma akerGJH-fonds			€ 18.000,00		
		subtotaal	€ 456.907,00		74,25%
Incidenteel					
Vrienden / donateurs			€ 5.000,00		
Opbrengsten huur					
€100 p/m² (222 m²)	Huuropbrengsten homeca		€ 22.000,00		
Semistructureel					
Zaakverhuur					
Auditorium Thuis & Gysbert-zaal			€ 12.000,00		
Trouwen	22 x 429 Inc. BTW		€ 9.438,00		
			10.000 bezoekers		
Museumbezoek	10.000 x €9,95 prijs per 1 jan 2024		€ 89.500,00		
Rondleidingen			€ 4.950,00		
Museumwinkel			€ 4.200,00		
VVV-hulpunt OV			€ 2.250,00		
		Totaal inkomsten	€ 149.338,00		26,24%
Totaal inkomsten			€ 606.245,00		
Versacht resultaat 2024		positief	€ 13.469,53		
Overig					
kw afschrijving keuken 2024			€ 13.200,00	vanaf 2024 definitief huurovereenkomst?	
huurschuld SW F totaal 2022			€ 211.025,28	gemiddeld 02-02 2024	
Aflossing homeca 2022			€ 33.925,00		
huurschuld 2022			€ 177.100,28	kw afschrijving	
schuld BTW teruggave huur 2022			€ 37.191,00	Bijkw afschrijving	

2. JAARREKENING

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		5.916		6.946	
Inventarissen		25.905		16.202	
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa		8.154		-	
			39.975		23.148
Vlottende activa					
Voorraden					
Gereed product en handelsgoederen	2		3.250		3.065
Vorderingen					
Vorderingen op handelsdebiteuren	3	8.730		13.781	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	11.789		44.537	
Overige vorderingen en overlopende activa	5	370.354		35.320	
			390.873		93.638
Liquide middelen	6		82.836		65.193
			516.934		185.044

**Stichting HCW
Bolsward**

		<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Stichtingsvermogen					
Bestemmingsfondsen	7	75.000		-	
Overige reserve	8	38		-125.579	
			75.038		-125.579
Langlopende schulden					
Overige schulden	10		8.042		8.042
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		397.859		256.342	
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	11	2.025		11.038	
Overige schulden en overlopende passiva	12	33.970		35.201	
			433.854		302.581
			<u>516.934</u>		<u>185.044</u>

2.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

		2023		2022	
		€	€	€	€
Baten	13				
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	14		450.612		287.554
Overige publieke subsidiebatens	15		5.800		-
			<u>456.412</u>		<u>287.554</u>
Nettobaten	16	37.452		36.412	
Inkoopwaarde van de baten	17	<u>-2.216</u>		<u>-3.184</u>	
Brutowinst		35.236		33.228	
Overige opbrengsten	18	<u>51.850</u>		<u>35.644</u>	
Brutomarge			<u>87.086</u>		<u>68.872</u>
		543.498	543.498	356.426	356.426
Lasten					
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	19	33.287		30.567	
Lonen	20	137.960		128.429	
Sociale lasten en pensioenlasten	21	37.050		33.433	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	22	8.433		4.707	
Overige lasten	23	<u>124.038</u>		<u>290.464</u>	
Totaal van som der kosten			<u>340.768</u>		<u>487.600</u>
Totaal van bedrijfsresultaat			202.730		-131.174
Rentelasten en soortgelijke kosten	24		<u>-2.113</u>		<u>-2.069</u>
Totaal van netto resultaat			<u>200.617</u>		<u>-133.243</u>
Bestemming saldo van baten en lasten					
Bestemmingsfonds (inhuur menskracht bedrijfsvoering en fondsenwerving)			75.000		-
Overige reserve			<u>125.617</u>		<u>-133.243</u>
			<u>200.617</u>		<u>-133.243</u>

2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting HCW is feitelijk en statutair gevestigd op Jongemastraat 2, 8701 JD te Bolsward en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 77866460.

ALGEMENE TOELICHTING

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Historisch Centrum Westergo (HCW) bestaan hoofdzakelijk uit de exploitatie van Museum De Tiid, onderdeel van Cultuur Historisch Centrum De Tiid in Bolsward, met als doelstellingen:

- a.) het beheren, behouden, uitdragen en ontsluiten van de geschiedenis van de gemeente Súdwest-Fryslân, de historische regio (Sudwesthoeke) en haar bewoners en het bijdragen aan de identiteit van de gemeenschap;
- b.) het oprichting van een museaal kenniscentrum en verbindende factor te zijn voor alles wat bij de geschiedenis en de cultuur van de gemeente betrokken is;
- c.) het stimuleren van het gebruik van de Friese taal.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting HCW zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de voorschriften van Afdeling C1 Kleine Organisations-zonder-winststreven van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Conform RJK C1 dient de begroting te worden opgenomen in de staat van baten en lasten. De begroting wordt echter opgesteld op basis van de uit te voeren activiteiten en is hierdoor niet vergelijkbaar met de staat van baten en lasten. Hierdoor is er gekozen voor het niet opnemen van de begroting.

De verschillen en redenen die tot herziening van de indeling en bedragen ten opzichte van voorgaand jaar hebben geleid

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, indien nodig geacht, slechts voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Pensioenregelingen

Stichting HCW heeft een aantal pensioenregelingen voor werknemers; deze worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verwerkt.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door Stichting HCW. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

GRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde.

De verkrijgingsprijs bestaat uit (alle kosten die samenhangen met de verkrijging) alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Stichting HCW Bolsward

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra Stichting HCW het recht hierop heeft verkregen.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op actuele waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

2.4 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebou- wen en -terrei- nen	Inventarissen	Materiële vas- te bedrijfsacti- va in uitvoer- ing en vooruit- betalingen op materiële vas- te activa	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	6.946	16.202	-	23.148
Investeringen	-	17.106	8.154	25.260
Afschrijvingen	-1.030	-7.403	-	-8.433
Boekwaarde per 31 december 2023	5.916	25.905	8.154	39.975

Informatieverschaffing over materiële vaste activa

Op de investeringen (€ 743.956) welke gedurende 2021 hebben plaatsgevonden zijn de ten behoeve van deze investeringen ontvangen subsidies en bijdragen (€ 731.517) in mindering gebracht.

Vlottende activa

Vorraden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2 Gereed product en handelsgoederen		
Handelsgoederen	5.353	5.332
Handelsgoederen voorziening incurant	-2.103	-2.267
	3.250	3.065

Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
3 Vorderingen op handelsdebiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	9.508	15.066
Voorziening dubieuze vorderingen op handelsdebiteuren	-778	-1.285
	8.730	13.781

**Stichting HCW
Bolsward**

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voorziening dubieuze vorderingen op handelsdebiteuren		
Stand per 1 januari	1.285	-
Toevoeging ten laste van het resultaat	479	1.285
	<u>1.764</u>	<u>1.285</u>
Ten laste van de voorziening gebracht	-986	-
	<u>778</u>	<u>1.285</u>
Stand per 31 december	<u>778</u>	<u>1.285</u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
4 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	11.789	44.537
	<u>11.789</u>	<u>44.537</u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
5 Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen creditfacturen	197.063	-
Te vorderen exploitatiesubsidies overheden	160.000	-
Vooruitbetaalde assurantiepremie	10.510	2.877
Vooruitbetaalde arbodiensten	790	-
Nog te factureren omzet	163	1.404
Vordering Gysbert Japicx (Holckema) Stichting	1	4.450
Vooruit ontvangen facturen huur	-	10.884
Te vorderen bijdragen organisaties	-	9.000
Vooruitontvangen facturen servicekosten	-	6.702
Diversen	1.827	3
	<u>370.354</u>	<u>35.320</u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
6 Liquide middelen		
Rabobank, rekening-courant	82.275	62.851
Kas	561	2.342
	<u>82.836</u>	<u>65.193</u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
7 Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds (inhuur menskracht bedrijfsvoering en fondsenwerving)	75.000	-
	<u>75.000</u>	<u>-</u>

**Stichting HCW
Bolsward**

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds (inhuur menskracht bedrijfsvoering en fondsenwerving)		
Stand per 1 januari	-	-
Resultaatverdeling	75.000	-
	<u>75.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>75.000</u>	<u>-</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
8 Overige reserve		
Stand per 1 januari	-125.579	7.664
Uit resultaatverdeling	125.617	-133.243
	<u>38</u>	<u>-125.579</u>
Stand per 31 december	<u>38</u>	<u>-125.579</u>

Langlopende schulden

9 Langlopende schulden

	Stand per 31 december 2023	Aflossings- verplichting	Resterende looptijd > 1 jaar
	€	€	€
Totaal	8.042	-	8.042
	<u>8.042</u>	<u>-</u>	<u>8.042</u>

Resterende looptijd > 5 jaar

€ 8.042

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
10 Overige schulden		
Waarborgsommen	8.042	8.042
	<u>8.042</u>	<u>8.042</u>

De waarborgsom is verkregen in vervand met de verhuur van onroerend goed.
De waarborgsom dient bij beëindiging van de huurovereenkomst in zijn geheel te worden voldaan, derhalve niet eerder dan op 25 maart 2032.
Over de schuld is geen rente verschuldigd.
Voor de schuld zijn geen zakelijke zekerheden verstrekt.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
11 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	-	8.649
Pensioenen	2.025	2.389
	<u>2.025</u>	<u>11.038</u>
	<u><u>2.025</u></u>	<u><u>11.038</u></u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
12 Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantiegeld	7.370	6.484
Accountantskosten	16.412	16.465
Vakantiedagen	5.687	664
Automatiseringskosten	4.210	-
Terug te betalen subsidies overheden	-	8.758
Reclame- en advertentiekosten	-	1.500
Nettolonen	-	566
Vooruitontvangen omzet	-	206
Diversen	291	558
	<u>33.970</u>	<u>35.201</u>
	<u><u>33.970</u></u>	<u><u>35.201</u></u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake betalingen ter verkrijging van (gebruiks)rechten

De stichting is per balansdatum meerjarige verplichtingen aangegaan inzake de huur van het in gebruik zijnde onroerend goed. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 211.020 en eindigt op 1 september 2031.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake investeringsverplichtingen

Per balansdatum is de stichting investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag ad € 20.364, waarvan per balansdatum een bedrag ad € 12.210 resteert.

2.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u> €	<u>2022</u> €
13 Baten		
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	450.612	287.554
Overige publieke subsidiebaten	5.800	-
	<u>456.412</u>	<u>287.554</u>
14 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		
Exploitatiesubsidie Gemeente Súdwest Fryslân	290.612	280.054
Subsidie huurlasten Gemeente Súdwest Fryslân	85.000	-
Subsidie inhuur menskracht Gemeente Súdwest Fryslân	75.000	-
Overige gemeentelijke subsidies	-	7.500
	<u>450.612</u>	<u>287.554</u>

Het incidentele of structurele karakter van de subsidiebaten

Van de ontvangen overheidsbijdragen en -subsidies heeft in 2023 een bedrag ad € 365.612 een incidenteel karakter (2022: € 287.554). Van de ontvangen publieke subsidiebaten heeft in 2023 een bedrag ad € 5.800 een incidenteel karakter.

Informatieverschaffing over subsidievoorwaarden

De ontvangen exploitatiesubsidie van de Gemeente Súdwest Fryslân is verstrekt ter dekking van de jaarlijkse exploitatiekosten van de stichting.

De ontvangen subsidie huurlasten van de Gemeente Súdwest Fryslân is verstrekt ter compensatie van de huur van het gebouw waarin de stichting is gehuisvest.

De ontvangen subsidie inhuur menskracht van de Gemeente Súdwest Fryslân is verstrekt ten behoeve van het inrichten en borgen van de bedrijfsvoering van de stichting, én de werving van externe fondsen voor het investeringsprogramma.

De overige provinciale en gemeentelijke subsidies zijn verstrekt ten behoeve van de activiteiten van de stichting.

Subsidiebaten, nog niet door de subsidieverstrekker goedgekeurde afrekeningen

Van de in 2023 van de Gemeente Súdwest Fryslân ontvangen exploitatiesubsidie is door de stichting nog geen verantwoording verstrekt en de subsidie is derhalve nog niet definitief vastgesteld.

15 Overige publieke subsidiebaten

Publieke subsidiebaten	<u>5.800</u>	<u>-</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
16 Nettobaten		
Entreegelden	17.752	16.473
Winkelverkopen	4.961	4.251
Zaalhuur	12.108	8.403
Trouwerijen	1.426	7.285
Diversen	1.205	-
	<u>37.452</u>	<u>36.412</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
17 Inkoopwaarde van de baten		
Inkoopwaarde baten	2.380	917
Mutatie voorziening incurante voorraden	-164	2.267
	<u>2.216</u>	<u>3.184</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Inkoopwaarde baten		
Winkelverkopen	<u>2.380</u>	<u>917</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
18 Overige opbrengsten		
Huurontvangsten	41.914	28.032
Servicekosten	9.936	7.612
	<u>51.850</u>	<u>35.644</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
19 Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		
Tijdelijke tentoonstellingen en presentaties	<u>33.287</u>	<u>30.567</u>

**Stichting HCW
Bolsward**

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Tijdelijke tentoonstellingen en presentaties		
Tijdelijke tentoonstellingen	7.420	13.906
Collectie-/ en programmeringskosten	25.867	16.661
	<u>33.287</u>	<u>30.567</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
20 Lonen		
Brutoloon	130.875	114.804
Vakantiegeld	10.470	9.179
Eindejaarsuitkering	4.450	3.855
Inhuur externe kwartiermaker	-	6.320
Inhuur conservator	-	5.007
Mutatie reservering vakantiedagen	5.023	664
	<u>150.818</u>	<u>139.829</u>
Subsidies	-12.858	-11.400
	<u>137.960</u>	<u>128.429</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
21 Sociale lasten en pensioenlasten		
Sociale lasten	27.417	24.933
Pensioenlasten	9.633	8.500
	<u>37.050</u>	<u>33.433</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
22 Afschrijvingen op materiële vaste activa		
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>8.433</u>	<u>4.707</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Gebouwen en -terreinen	1.030	915
Inventarissen	7.403	3.792
	<u>8.433</u>	<u>4.707</u>

**Stichting HCW
Bolsward**

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
23 Overige lasten		
Overige personeelsbeloningen	14.420	7.308
Huisvestingskosten	22.486	212.577
Exploitatie- en machinekosten	8.503	4.934
Publiciteitskosten	17.365	14.708
Kantoorkosten	15.146	14.261
Algemene kosten	46.118	36.676
	<u>124.038</u>	<u>290.464</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige personeelsbeloningen		
Uitzendkrachten	2.313	1.352
Personeelsfeesten	14	169
Reiskostenvergoedingen	7.449	5.559
Arbodienst	187	-
Ziekengeldverzekering	3.291	-
Overige personeelsbeloningen	1.166	228
	<u>14.420</u>	<u>7.308</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Huisvestingskosten		
Betaalde huur	100.887	130.605
Kwijtschelding huur 2022	-93.626	-
Gas, water en elektra	80.420	80.420
Kwijtschelding gas, water en elektra 2022	-73.718	-
Onderhoud gebouwen	8.523	1.162
Bewakingskosten	-	390
	<u>22.486</u>	<u>212.577</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Exploitatie- en machinekosten		
Reparatie en onderhoud inventaris	732	848
Kleine aanschaf inventaris	2.537	-
Assurantiepremie inventaris	5.234	4.086
	<u>8.503</u>	<u>4.934</u>

**Stichting HCW
Bolsward**

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Publiciteitskosten		
Reclame- en advertentiekosten	16.056	11.876
Representatie	866	526
Kosten merk- en huisstijlontwikkeling	-	1.000
Vrijval, respectievelijk dotatie voorziening dubieuze vorderingen op handelsdebiteuren	479	1.285
Diversen	-36	21
	<u>17.365</u>	<u>14.708</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	1.372	477
Telefoon- en internetkosten	84	68
Drukwerk	693	128
Kosten automatisering	12.997	13.588
	<u>15.146</u>	<u>14.261</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Algemene kosten		
Abonnementen en contributies	457	858
Assurantiepremie	776	559
Accountantskosten, andere niet-controlediensten	21.153	10.966
Accountantskosten, onderzoek van de jaarrekening	8.065	6.650
Administratiekosten	1.167	226
Advieskosten	-	15.530
Boetes en verhogingen belastingen	475	592
Overige algemene kosten	14.025	1.295
	<u>46.118</u>	<u>36.676</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
24 Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rente belastingen	55	430
Betaalde bankrente	2.058	1.639
	<u>2.113</u>	<u>2.069</u>

2.6 OVERIGE TOELICHTINGEN

Gemiddeld aantal werknemers

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>2,99</u>	<u>2,80</u>
Totaal van gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u><u>2,99</u></u>	<u><u>2,80</u></u>

Bolsward,
Stichting HCW

P. Arts
Directeur-bestuurder

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting HCW

VERKLARING OVER DE JAARREKENING 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting HCW te Bolsward gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting HCW op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJk C1.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

Gegeven de aard van de activiteiten en de omvang van de entiteit kan de interne organisatie niet op economisch verantwoorde wijze zodanig worden ingericht dat door accountantscontrole op rationele wijze de vereiste zekerheid kan worden verkregen over de volledigheid van de baten uit overige activiteiten en de daarmee rechtstreeks samenhangende posten, die zijn opgenomen in de jaarrekening van de entiteit.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting HCW zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting, waarin uiteengezet is dat de entiteit een structureel tekort heeft in haar exploitatiesubsidie en dat zijn in overleg is met de subsidieverstrekker voor een aanvulling op de subsidie. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid/aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, in overeenstemming met RJ-Richtlijn RJk C1.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJk C1. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij

concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

-het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
en

-het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 1 mei 2024

Bentacera Registeraccountants B.V.

M.W. van der Meer AA